

Goed gestemd!

De gemeente Lochem wordt gevormd door de mensen die er wonen. Het is een plek waar mensen samen leven en samen werken. Voor een **sterke samenleving (Hst 1)** zijn juiste verhoudingen tussen inwoners, markt en overheid essentieel. Ieder mens is uniek en heeft zijn eigen talenten. Nieuwe maatschappelijke ideeën en inwonersinitiatieven die de leefbaarheid ten goede komen, worden door de gemeente zeer gewaardeerd. Werken aan leefbaarheid kan alleen wanneer gemeente en inwoners samenwerken. Tegelijkertijd wordt goed burgerschap gevraagd, door elkaars inzet te waarderen en onze rechten en plichten te respecteren. Op deze manier ontstaat er ruimte voor solidariteit en voor verschil in opvattingen, ambities en vaardigheden.

Een sterke onderlinge band is de kracht van de samenleving. Het biedt herkenning en bescherming voor wie we zijn. **Gezin en familie (Hst 2)** is een belangrijk voorbeeld van een omgeving waarbinnen we aandacht voor elkaar hebben. Jeugd, jongeren en ouderen moeten kunnen vertrouwen op de steun die de onderlinge band met zich meebrengt. Ook het lokaal bestuur moet een band durven aangaan met de inwoner. We zijn er om elkaar te versterken!

Identiteit is belangrijk. Daarbij horen tradities en waarden die we willen doorgeven. Het CDA Lochem staat voor de gedeelde waarden die ons verbinden, voor de traditie van een rechtvaardige verdeling, gerechtigheid, menselijkheid en verantwoordelijkheid. Zoals onze samenleving voortkomt uit Joods-Christelijke tradities, wil ook elke kern binnen onze gemeente haar karakteristieke eigenschappen en gewoonten koesteren. **Krachtige kernen (Hst 3)** zorgen voor een samenhang en een bloeiende gemeente; daarvan zijn we bij het CDA overtuigd.

De belofte van **zorg voor elkaar (Hst 4)** doen we als een samenleving. Als iedereen verantwoordelijkheid neemt voor zijn eigen leven en dat van anderen, vormen we met elkaar die samenleving waarin niemand aan zijn lot wordt overgelaten en waar de zorg voor onze ouderen, zieken en gehandicapten goed geregeld is. De gemeente biedt het vangnet voor mensen waarbij de zorg ontbreekt.

De lokale samenleving werkt het best als we een **eerlijke economie (Hst 5)** nastreven. Bedrijven groeien het best in een eerlijke, stabiele en rechtvaardige omgeving, waarbinnen we aandacht hebben voor lokale ondernemers en kwetsbare werknemers. CDA Lochem vindt dat we verstandig moeten investeren in de economie van morgen: in kennis, innovatie en duurzame groei. Daarbij is zowel het initiatief van de overheid als het bedrijfsleven nodig. Als partners pakken we complexe vraagstukken aan. Denk aan werkgelegenheid, duurzaamheid en economische groei.

De overheid is een belangrijke schakel in het netwerk die samenleving heet. Door je op te stellen als **samenwerkende gemeente (Hst 6)** wordt de afstand tussen inwoner, bedrijfsleven en overheid verkleind. Samenwerken betekent ontvankelijk zijn voor elkaars inbreng, waarbij waarde, eerlijkheid en daadkracht onderdeel zijn van de dialoog. Samen staan we sterker; daar staan we voor bij het CDA.

CDA lokaal (Hst 7) is van oudsher geworteld in de kernen van onze gemeente. Ondanks de verschillen in de kernen werken we samen om onze dingen voor elkaar te krijgen; dat is wat ons verbindt. Eenheid door verscheidenheid.

Bij het CDA zetten we samen de schouders eronder en nemen we onze verantwoordelijkheid. Met de landelijke en provinciale contacten zijn we een sterke partij die verandering in gang zet. De afgelopen termijn heeft onze partij in het college van gemeente Lochem gezeten. Mede dankzij de inzet van het CDA is het gelukt successen te boeken voor jou als inwoner van onze gemeente, waaronder:

- Meer aandacht gegeven aan inwonersinitiatieven en deze ook een kans gegeven. Denk aan Stadshuus, dorpsplein in Barchem, Tuinderij De Veldhof en het hondenlosloopgebied.
- Stappen genomen om de zorgtaak over te nemen van het rijk. Inzet getoond om het systeem om te bouwen en tegelijk geluisterd naar de inwoners. De transformatie is in gang gezet en de basis moet nu beschermd worden.
- Ontwikkelingen op het gebied van handhaving door digitalisering van proces-verbaal en het ondersteunen van de WhatsApp-buurtgroepen.
- Duurzaamheid gestimuleerd door o.a. de succesvolle subsidies voor woningisolatie en door bijeenkomsten met de regio op het gebied van CleanTech-ontwikkelingen.
- Kosten van het gemeentehuis te delen door de Vervoerscentrale Stedendriehoek naar het gemeentehuis van Lochem te halen. De politie heeft ook een plekje gekregen in het gemeentehuis.
- Resolverend fonds gestart, zodat geld beschikbaar is om te investeren in duurzaamheid en sociale ondernemingen.
- Het Budget Adviescentrum Lochem (B€L) is een feit. B€L verbindt de diensten van negen organisaties met elkaar en wordt daarmee de centrale voordeur voor inwoners met financiële problemen. Zo krijgt armoedebestrijding een effectieve integrale aanpak.
- Degelijk financieel beheer door sluitende begrotingen en de keuze voor kostenbesparing in plaats van belastingverhoging.
- Nieuwe manier van inwoners betrekken. Eerste stappen zijn gezet om inwoners te laten meewerken aan nieuw beleid. Zo is de Cultuurvisie samen met inwoners, verenigingen en instellingen tot stand gekomen.
- Ondersteuning voor ouderen toegevoegd aan de dienstverlening. Onder andere de Blijverslening voor ouderen geeft de mogelijkheid om langer thuis te blijven wonen.
- Jeugd fit en gezond laten opgroeien. Bij het JOGG programma (Jongeren Op Gezond Gewicht) zijn coaches aan de slag gegaan om jongeren te leren wat goed bewegen en gezond leven is.

Het CDA Lochem is klaar voor een nieuwe raadsperiode. Net als afgelopen jaren gaan we met veel enthousiasme aan de slag om ook de nieuwe doelen te verwezenlijken. Met uw stem voor het CDA maken we het verschil tijdens de komende verkiezingen.

Kies voor samen. Goed gestemd!

Pieter Bas ter Maat
Lijsttrekker
CDA Lochem

1. Sterke Samenleving

Een sterke samenleving is een plek waar mensen prettig en veilig kunnen wonen. Waar je je gerespecteerd en gewaardeerd voelen. Een betrokken gemeenschap waarin naar je omgekeken wordt en waar je er niet alleen voor staat. Een plek waar sprake is van saamhorigheid en gedeelde verantwoordelijkheid en waar talenten worden benut. Zo kan ieder op zijn eigen manier, zowel op het gebied van werk als privé, een positieve bijdrage leveren aan zijn omgeving. Kortom, een samenleving waar iedereen er toe doet, waar je in harmonie met elkaar samenleeft, werkt en plezier hebt. De komende jaren blijven we ons inzetten voor onze eigen sterke samenleving. Daarbij is de gemeente een partner voor inwoners, bedrijven en organisaties.

1.1. Participatie

Sinds de invoering van de Participatiewet staat de gemeente voor de grote opgave om iedereen mee te laten doen (participeren). Werk is aantoonbaar het beste middel om gezondheidsproblemen en sociaal maatschappelijke problemen het hoofd te bieden.

Werk gaat boven een uitkering. Belangrijk uitgangspunt is de eigen verantwoordelijkheid van de Lochemse werkzoekenden.

Met de ontmanteling van Het Plein moet Lochem op zoek naar een nieuwe manier van uitvoer. Samen met werkgroep participatie, werkgevers, UWV, onderwijs, WSW-bedrijf en particuliere organisaties zoals uitzendbureaus wordt bekeken hoe de gemeente dit kan doen. De nieuwe oplossing moet de uitstroom vergroten en de instroom verminderen. De toegang tot nieuwe organisaties moet zijn fysieke plek hebben in het gemeentehuis.

Ook mensen die een uitkering ontvangen, moeten zoveel mogelijk meedoen in de samenleving. Dat kan via een traject naar betaald werk, een werkervaringsplek, maar ook via vrijwilligerswerk. Actief meedoen en andere mensen ontmoeten is beter voor iemands eigenwaarde en zelfvertrouwen, de directe omgeving en uiteindelijk ook voor de gehele samenleving. Meedoen is een eerste stap in de richting van betaald werk.

Wij willen voorkomen dat jongeren tussen wal en schip belanden. Daarom zetten we samen met onze partners doelgerichte projecten op om ze een steuntje in de rug te geven.

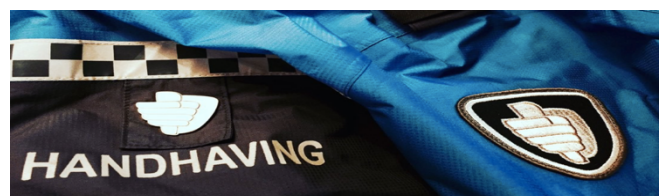
- Bedrijven zoeken voor gezamenlijke werkprojecten met de gemeente. Het doel: werkgelegenheid stimuleren.
- In samenwerking met bedrijven werkpools opzetten op het gebied van onderhoud of klussen om mensen met een uitkering aan werkervaring en ritme te helpen.
- Werkgeversservicepunten versterken om bedrijven beter te informeren en te ondersteunen in het aannemen van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

1.2. Veiligheid/Criminaliteit

Veiligheid is een basisbehoefte van ieder mens; in een samenleving moeten mensen zich thuis en geborgen voelen. De overheid heeft vooral een regie voerende en handhavende taak en maakt afspraken met o.a. de politie. Jij als inwoner mag rekenen op een actieve

overheid, die op veiligheidsgebied actie onderneemt bij meldingen van inwoners. De gemeente spreekt ook anderen aan op hun verantwoordelijkheid. Bij bestrijding richten wij ons in het bijzonder op het tegengaan van criminaliteit zoals drugshandel, woninginbraken en verkeersveiligheid. Deze hebben namelijk een grote impact op het slachtoffer, diens directe omgeving en het algemene veiligheidsgevoel. Bij thema's als verkeersoverlast, een veilige schoolomgeving en openbare ruimte, overlast door hangjongeren en vandalisme, zoeken we de samenwerking met jou als inwoner. Jij en je buurtgenoten zijn immers expert van je eigen buurt. Daarnaast vinden we dat de wijkagent meer zichtbaar moet zijn in de wijk. En snelle reactie vanuit de gemeente op meldingen van overlast en gebreken: daar staan wij voor!

- Samen met de buurt een verkeersveiligheidsplan opstellen en leren van elkaars initiatieven.
- De norm van één wijkagent per 5.000 inwoners nastreven en ervoor zorgen dat de wijkagent tenminste 80% van zijn uren aan de wijk besteedt. Zowel via landelijke politiek en het lokale college moet dit punt onder de aandacht worden gebracht bij de politiek.
- Intensivering van de samenwerking met justitie, politie en Belastingdienst door actieve informatiedeling om criminelen te identificeren. Met als doel om criminaliteit te bestrijden en niet te laten lonen.
- De gemeente moet actief monitoren of hulpdiensten aan de verplichte aanrijtijden voldoen, omdat we onderdeel uitmaken van een veel groter dienstverband.
- Handhaving moet duidelijk aanwezig en bereikbaar zijn en zich richten op de grootste ergernissen die leven onder de inwoners. Als er te weinig capaciteit blijkt te zijn om alle ergernissen aan te pakken, willen we extra BOA's werven met behulp van een lokaal participatieproject.

1.3. Ontmoeting, vrije tijd en cultuur

Waar mensen elkaar ontmoeten en waarden en normen met elkaar delen, ontstaat begrip voor elkaar en meer saamhorigheid. Hiervoor moet voldoende gelegenheid en aanleiding zijn. Denk aan de organisatie van evenementen of uitvoeringen die voor iedereen toegankelijk en aantrekkelijk zijn, zoals al regelmatig gebeurt in de kernen. Een belangrijke taak heeft ook de schouwburg, die een podium biedt aan professionele gezelschappen en amateurs. Je wordt er geprikkeld om met elkaar in discussie te gaan over allerlei culturele en maatschappelijke onderwerpen. Daarnaast is het belangrijk dat mensen iets afweten van onze cultuur van nu en uit het verleden, enig besef hebben van hoe de samenleving er vroeger uitzag. Plekken om kunst en cultuur te bekijken, zoals museum MORE, de galerieën op de kunstroute en tal van andere initiatieven op cultureel gebied, helpen hierbij. Wij stimuleren deze ontmoeting en beschermen waar nodig. We zien een meerwaarde in een Achterhoeks cultuurfonds om gemeentee-overschrijdende projecten nog beter te faciliteren.

- Meer (theater)voorstellingen door en voor de jeugd onder het motto 'de drempel over'.
- De schouwburg heeft de ambitie om lokale initiatieven een podium te bieden en daardoor een breder publiek binnen te halen. Dit is voor ons een voorwaarde om de schouwburg financieel te blijven ondersteunen.
- Wij zijn voorstander van een Achterhoeks cultuurfonds. Dit fonds wordt gevuld met 1 euro per inwoner door de Achterhoekse gemeenten en heeft tot doel nieuwe culturele activiteiten en sportevenementen financieel te helpen opstarten.
- Evenementen die door vrijwilligers worden georganiseerd, willen we de ruimte geven of ondersteunen in plaats van bemoeilijken door regelgeving.
- Dorpshuizen zijn belangrijk voor ontmoeting en binding binnen het dorp. Het streven is dat ze financieel onafhankelijk zijn, maar we laten geen dorpshuis verloren gaan.

1.4. Sport en beweging

Naast gezonde voeding is regelmatig bewegen belangrijk. Of dat nu in een hal, op een veld, in een zwembad of gewoon ergens buiten is. Naast het bieden van ontspanning heeft sport nog andere functies: het maakt mensen fit en vitaal en het brengt levendigheid in de wijken en kernen. Sport speelt ook een belangrijke rol bij het overbrengen van waarden en vaardigheden die in het dagelijks leven onmisbaar zijn, zoals teambelang, respect voor de ander en je inzetten voor de woonomgeving (vrijwilligerswerk).

- Sport subsidiëren bij concrete (duurzame) aanpassingen of verbeteringen.
- Inspelen op de trend van individueel sporten door sportaanleidingen te creëren in de openbare ruimte.

1.5. Ruimtelijke omgeving

Een sterke samenleving blijft altijd in beweging; stilstaan is immers achteruitgang. Er moet ruimte zijn voor alle generaties mensen om te wonen en te recreëren. Wij zien dat er ruimte is om te groeien. Op verschillende plekken in de gemeente. Ook bedrijfsruimten of grote accommodaties zijn om te zetten in woningbouw.

Ons erfgoed willen we behouden: het historische gezicht van Lochem is de basis voor de identiteit van de gemeente, iets waar we zuinig op moeten zijn. Daarom behouden we wat waardevol is en verbeteren waar het kan en nodig is. We zijn zuinig op onze omgeving en zijn terughoudend met afwijkende inrichting van woonwijken en buitengebied. Het uitgangspunt is dat het aansluit bij de omgeving. Ondanks de krimp in de regio's om ons heen zijn er genoeg trends die groei mogelijk maken. Steeds meer zelfstandigen werken in het westen en wonen in het oosten. Ook zien we dat families weer meer bij elkaar in de buurt willen wonen. Er zijn specifieke projecten nodig die rekening houden met de woonwensen van jongeren (huurwoningen en starterswoningen) en ouderen (seniorenwoningen).

- Wij pleiten voor woningbouwprojecten die zich specifiek richten op de doelgroepen die moeilijker aan een woning kunnen komen of specifieke bouwensen hebben, zoals jongeren of ouderen.
- Accommodaties of bedrijfspanden die leeg staan kunnen plaatsmaken voor, of omgebouwd worden naar, woningen.
- De bouwhoeveelheden die door de provincie worden toegestaan, willen we maximaal benutten door het maximale aantal woningen te bouwen.

2. Familie en Gezin Naar elkaar omzien vormt het fundament van Nederland. Kinderen groeien het beste op in een warme, veilige en beschermende omgeving, waar een sterke band is tussen het kind en de ouders / verzorgers. Kinderen opvoeden is een mooie en verantwoordelijke taak. Voor ons is elk gezin – in welke samenstelling dan ook – van waarde. Kinderen, ouders, grootouders en overgrootouders zorgen voor elkaar en staan elkaar bij als dat nodig is. De aandacht die mensen binnen een familie voor elkaar hebben, heeft een positieve werking op de omgeving.

2.1. Gezinnen

Het gezin staat symbool voor de veiligheid en ruimte waarbinnen een kind zich kan ontwikkelen. Deze beschermde omgeving moet met steun van de overheid hersteld worden als dat nodig is. Aandacht voor het kind komt bij veel verschillende thema's terug, zoals jeugdzorg, taalontwikkeling, verkeersveiligheid of goed rentmeesterschap.

- Veiligheid, ruimte, geborgenheid en ontwikkeling van een kind staat voorop bij het ontwikkelen van nieuw beleid. Wij willen het financieel plafond wegnemen wanneer het gaat om jeugdzorg voor het kind.
- Meer speelruimte, groen en verkeersveiligheid voor het kind bij de bij nieuwbouw van scholen. Dat doen we door een verkeersveiligheidsplan op te stellen met de buurt. Bij bestaande scholen gaan we aan de slag met het verbeteren en vergroten van de speelmogelijkheden.

2.1. Onderwijs

Goed onderwijs biedt alle kinderen en jongeren de kans om hun talenten te ontwikkelen en uit te groeien tot volwaardige en betrokken zelfbewuste mensen. Ook al heeft de gemeente niet veel invloed, toch moeten we veel aandacht hebben voor onderwijs. Scholen in het primair en voortgezet onderwijs zijn partner bij de uitvoering van beleid op het gebied van jeugd, zorg en preventie. De effectiviteit kunnen we verhogen door ruimte te geven voor eigen uitvoering van gezamenlijke projecten.

2.2. Ouderen

De vergrijzing van de bevolking heeft gevolgen voor het gemeentelijke zorgbeleid. De gemeente wil goed voorbereid zijn op de toekomst. Daarom is het belangrijk om oog te hebben voor de specifieke behoeften van ouderen en beleid te maken voor de zorg van later.

Er zijn niet alleen hulpbehoevende ouderen, maar ook vitale ouderen. Zij zorgen voor extra veerkracht en energie in onze gemeente. Ouderen kunnen goed worden betrokken bij de ontwikkeling en uitvoering van beleid.

- De gemeente is het vangnet voor ouderen die niet kunnen rekenen op hulp uit hun omgeving.
- De gemeente stimuleert zelfstandigheid bij ouderen door het bieden van ondersteuning, lening of subsidiemogelijkheden.

2.3. Armoede

Wanneer inwoners in armoede leven is niet alleen het financiële aspect een probleem, ook het meedoen (participeren) in de samenleving komt in gevaar. Daarom pleiten we als CDA voor een actief armoedebeleid binnen onze gemeente. Ook hier geldt dat de inwoner eerst zelf verantwoordelijk is. De aanpak moeten we bekijken in samenhang met zorg en welzijn. Voorkomen is beter dan genezen.

- Meer nadruk op preventie zodat er in de toekomst minder mensen een beroep hoeven te doen op een uitkering.
- Een actieve houding vragen van mensen die in de bijstand zitten. We kijken wat mensen wel kunnen in plaats van wat ze niet kunnen en geven ondersteuning bij het zoeken van passend werk.
- We willen projecten starten om vraag en aanbod elkaar makkelijker te laten vinden. Werkmarkten, maar ook projecten met uitzend- en arbeidsbureaus moeten hierbij helpen.

3. Krachtige Kernen

Het CDA biedt ruimte en gelegenheid voor elke kern om zo zijn eigen aantrekkingskracht op te bouwen en te behouden. Het initiatief ligt bij de inwoners, want zij bepalen zelf het karakter van hun kern. Wij vinden dat de dorpsraden een goede afspiegeling moeten zijn van de inwoners. Niet alleen het aantal leden van de vereniging is belangrijk, maar ook de samenstelling van het bestuur. De uitdaging voor de komende jaren is om de vitaliteit en aantrekkelijkheid van de kernen te behouden en waar nodig te versterken. Samen met de gemeente kan een kern werken aan een strategisch plan om belangrijke waarden te borgen en noodzakelijke ontwikkelingen te stimuleren.

3.1. Vrijwilligers

Wij waarderen de inzet van vrijwilligers en willen zo min mogelijk gedoe omtrent regels en vergunningen die dat in de weg staan, omdat daardoor de betrokkenheid van organisatie en vrijwilliger verandert. Door de toenemende druk van veiligheidsregels en overlastbeperkingen wordt het voor organisaties steeds moeilijker om een traditie voort te zetten of een nieuw evenement op te starten. De gemeente kan behalve als controleur ook als partner optreden om een gezamenlijk doel na te streven.

- Ondersteuning bij aanvragen van vergunningen. De gemeente moet helpen onderzoeken welke aanpassingen nodig zijn om een vergunning wel af te kunnen geven.
- Vrijwilligers zijn belangrijk. Wij zijn voorstander van een vergoeding van de VOG-verklaring door de gemeente aan verenigingen en stichtingen.

3.2. Toerisme en Recreatie

Alle kernen profiteren van bezoekers, toeristen en recreanten die naar onze gemeente komen. Het CDA streeft ernaar dat elke kern zijn eigen aantrekkingskracht kan blijven ontwikkelen, zoals fietsdorp, wandeldorp, museum of schouwburg. De ondernemers in de recreatieve en toeristische sector zijn de partners van de gemeente. We willen met alle betrokken partijen een breed gedragen visie op recreatie en toerisme ontwikkelen. Alleen door samen optrekken ontstaat een gezamenlijk beeld voor de bezoekers van onze gemeente.

- Een breed gedragen visie voor recreatie en toerisme ontwikkelen met de sector.
- Blijven investeren in promotie van onze mooie gemeente. Door de samenwerking met bedrijven en organisaties kunnen we meer mensen naar onze gemeente halen.
- Bij toerisme moet de gemeente zich meer richten op doelgroepen en daar activiteiten, evenementen en promotie bij organiseren.

3.3. Buitengebied

Het buitengebied is belangrijk voor de economie van onze gemeente. Het heeft aantrekkingskracht voor jou als inwoner en voor recreanten. Bovendien biedt het ruimte aan de agrarische sector. Wij als CDA willen het landelijke karakter behouden door bouwen in het buitengebied zeer beperkt toe te staan, zonder de agrarische sector te belemmeren. Agrarische bedrijven moeten ruimte krijgen om uit te breiden ter ondersteuning van de gezonde onderneming. Daar past in sommige gevallen een extra bedrijfswoning bij. Meer bedrijvigheid moet mogelijk worden als het past in karakter van het buitengebied met haar (bestaande) bebouwing.

Bij het vervangen van een gebouw (bij bedrijfsbeëindiging of bij asbestsanering) kan sloop van een gebouw een keuze zijn. Het sloopfonds moet daarbij helpen.

Het kwalitatief verbeteren van het buitengebied blijft een aandachtspunt. Het karakter van het buitengebied moet beschermd worden tegen verstedelijking en verrommeling.

Een volledig dekkend mobiel netwerk en digitale infrastructuur zijn nodig, want het zijn de basisvoorzieningen voor de toekomst.

- Regels aanpassen om uitbreiding van een bedrijfswoning of een extra bedrijfswoning mogelijk te maken.
- In 2024 moeten alle asbestdaken verdwenen zijn en dat betekent vervangen of slopen. Wij willen dat de sloopfondsregeling uit 2012 actief wordt, zodat er weer voldoende geld is om overbodige of ongewenste gebouwen in het buitengebied te slopen.

3.4. Onderhoud van wegen en paden

De gemeente Lochem staat bekend om de prachtige natuur en groen. Goed onderhouden fietspaden en wegen voor inwoners, passanten, werkverkeer en recreanten horen hierbij. Daarbij horen ook duidelijk leesbare verkeersborden en goed verzorgde jonge inplant.

- Rollator- en rolstoelvriendelijke wegen en paden.
- Lochem moet een dementievriendelijke gemeente blijven.
- Het meldpunt voor gebreken aan de weg, stoeptegels, defecte straatverlichting of ongeoorloofd afval moet duidelijk in beeld worden gebracht. Het gemelde euvel moet binnen twee werkdagen verholpen zijn, of de inwoner krijgt te horen wanneer het wordt verholpen.
- Een uitgestrekte gemeente kent veel verkeersborden. Er is een plan nodig gericht op het weghalen van overbodige borden. De overgebleven borden moeten goed worden schoon gehouden.
- Vergroten van de fietsveiligheid. Dat kan door vaker te kiezen voor scheiding van fiets- en snelverkeer.
- Realiseren van een fietspad langs de N339 van Epse naar Harfsen, op korte termijn. De provincie heeft de intentie uitgesproken voor lange termijn, maar onze gemeente kan dit bespoedigen door het gesprek aan te gaan en het nodige onderzoek te bekostigen.

4. Zorg voor elkaar Een samenleving waarin mensen zoveel mogelijk mee kunnen doen, ongeacht geslacht, leeftijd, inkomen en eventuele beperkingen. Dat is waar wij voor staan. De hulp voor naasten is een waarde die niet alleen vanuit een godsdienst wordt uitgedragen, maar ook een breed gedragen norm binnen onze samenleving is. Wij als CDA zetten in op een samenleving die een goede sociale verbondenheid kent met gebundelde inzet van vrijwilligers, mantelzorgers en professionals in een hecht netwerk dat werkt volgens het principe 1 gezin, 1 plan, 1 hulpverlener. Wij waken ervoor dat we in de gemeente allerlei nieuwe regels gaan vastleggen die maatschappelijke problemen niet écht gaan oplossen.

4.1. Lokale toegang

Geen enkele hulpvraag moet onbeantwoord blijven. Inwoners moeten de weg weten te vinden binnen de wirwar van organisaties en regelingen. Hoe dichter de zorg bij de vraag komt, hoe effectiever en efficiënter er gehandeld kan worden. Wij zijn voorstander van een coördinatiepunt in elke kern. Dat kan versterkt worden door strategische samenwerking met andere instanties en organisaties, bijvoorbeeld de scholen als het gaat om jeugdzorg.

- Een zorgcoördinator in elke kern die vraag en aanbod kan samenbrengen.
- De voelsprietten van de zorg in de gemeente uitbreiden met behulp van de inwoners uit de kernen. Mensen die kunnen helpen met het signaleren van zorgbehoefte.

4.2. Integratie

Met de opvang van statushouders vestigen mensen met andere culturele en/of nationale achtergronden zich in onze gemeente. Dat levert situaties van onbegrip en ongelijkheid op. De noodzakelijke integratie wordt het best gestimuleerd als de nieuwkomers snel aan het werk komen. Te veel vergunninghouders zijn lange tijd of zelfs permanent aangewezen op de bijstand; dat is een slechte zaak. Door verplicht onderwijs en training te volgen hebben ze de mogelijkheid om uit die situatie te komen. Zowel de statushouder als de gemeente moeten zich maximaal inspannen. Op die manier kunnen statushouders een zelfstandig leven leiden en een bijdrage leveren aan de lokale samenleving.

- Intensieve en doelgroepgerichte aanpak voor statushouders, met als doel zo snel mogelijk zelfredzaam te zijn.
- Onderwijs en training organiseren in de nabijheid van de uitkeringsgerechtigde.

4.3. Mantelzorger

Mantelzorgers zijn de stille kracht in de zorg voor ouderen, gehandicapten en chronisch zieken. Het is een vorm van zorg die niet besteld kan worden, maar gegeven wordt uit barmhartigheid, medeleven of plichtsbesef. Mantelzorgers vinden het normaal om te zorgen voor een hulpbehoevend(e) familielid of kennis. Ze zijn daarmee van onschatbare waarde voor de gemeenschap.

Wij vinden dat de gemeente niet kan korten op zorg als er redelijkerwijs geen mantelzorg is om die zorg op te vangen. Daarnaast moet de dagopvang en de respijtzorg in de gemeente op orde zijn, zodat mantelzorgers van tijd tot tijd even op adem kunnen komen. De gemeente staat naast de mantelzorgers.

- Dagopvang in elke kern. Georganiseerd door inwoners en de gemeente samen.

4.4. WMO

Een toenemend aantal mensen binnen onze gemeente heeft in de toekomst behoefte aan zorg en ondersteuning. Voor deze ondersteuning is samenwerking nodig met o.a. de ouderenbonden, patiënten- en cliëntenorganisaties. Wij willen voorkomen dat mantelzorgers overbelast raken, een zorgvraag wordt uitgesteld of dat regels het belemmeren om snel tot duidelijkheid te komen. Zorgverlening is een samenwerking tussen gemeente en inwoner, waarbij beide partijen inspanning moeten leveren om de juiste zorg te organiseren. Er is bezuinigd op de zorg. Dat was nodig door minder rijksgeld, maar nu moet de basiszorg goed worden onderhouden.

4.5. Alcohol en Drugs

Alcoholpreventie blijft een aandachtspunt. Wij vinden het belangrijk dat er bewustwording optreedt van de gevolgen van alcoholgebruik door jongeren, om onze kinderen een goede jeugd te geven.

5. Eerlijke Economie Eerlijke economie; daar staan we voor. Met een eerlijke economie bedoelen we dat jij als inwoner moet kunnen profiteren van een gezond economisch klimaat. Iedereen moet de kans krijgen om met zijn talenten een eerlijk inkomen te verwerven. Een eerlijke economie is belangrijk voor de vitaliteit, solidariteit en leefbaarheid van onze gemeente.

5.1. Bedrijvigheid

Bedrijvigheid en ondernemerschap dragen bij aan de vitaliteit en leefbaarheid van de kernen, want het vinden van werk in de nabije omgeving is een belangrijke reden voor mensen om zich hier te vestigen. Hierbij hoort ook een goede infrastructuur. Op deze manier kunnen we de krimp zo veel mogelijk voorkomen. Wij als CDA kiezen vanuit het uitgangspunt van solidariteit nadrukkelijk voor het stimuleren van het werken aan duurzaamheid en sociaal ondernemerschap door bedrijven, waarbij de winst van het bedrijf bijdraagt aan het geven van kansen aan mensen. Voor ons zijn familiebedrijven en MKB-bedrijven de motor waar de samenleving op draait.

- De gemeente stelt in overleg met de inwoners (participatieraad) duidelijke kwaliteitseisen aan aanbieders die zorg en ondersteuning leveren.

De gemeente Lochem kent geen coffeeshops, maar krijgt in toenemende mate wel te maken met de achterliggende handel en productie van drugs. Deze zijn in handen van de zware, georganiseerde misdaad. De productie van synthetische drugs is fors toegenomen, met alle risico's voor omwonenden, de volksgezondheid en de veiligheid. We moeten hard optreden tegen bedreigingen die drugscriminelen uiten om de productie mogelijk te maken of te verbergen.

- Geen coffeeshops in de gemeente Lochem.
- Inzetten op preventie van alcohol- en drugsgebruik onder jongeren, waarbij het aantal te bereiken personen voorop staat. Bijvoorbeeld acties bij sportclubs.
- Preventieonderzoek met behulp van drugshonden op middelbare scholen om te laten zien dat drugs niet getolereerd worden.
- Intensievere samenwerking op het gebied van bestrijding criminaliteit (ondermijning) door gerichte informatie-uitwisseling met politie en justitie.

- De provincie nauwlettend blijven volgen om de rondweg Lochem verder gerealiseerd te krijgen.
- Een veilige N348 door de fietsoversteekplaatsen te verbeteren of extra fietsoverstekten toe te voegen.
- Het moet altijd inzichtelijk zijn wat er over het spoor wordt vervoerd. Een toename van het vervoer van gevaarlijke stoffen door of vlak langs de kernen moet worden vermeden. Als het nodig is, gaan we lobbyen in Den Haag.
- Beschikbare bedrijventerreinen behouden en vullen met nieuwe bedrijvigheid door actieve promotie in het hele land.
- Business centers creëren, zodat zelfstandigen die nu nog in het westen werken, bij ons in de gemeente een plek kunnen vinden.

5.2. Agrarische sector

Wij zetten in op versterking van de agrarische structuur en de kwaliteit van de groene ruimte in het buitengebied. De gemeente moet inspelen op de veranderende sector door hulp te bieden aan en rekening te houden met deze trend bij nieuw beleid.

- Meewerken om herverkaveling van agrarische gronden of verandering van bedrijvigheid mogelijk te maken.
- Agrarische duurzaamheidsinnovaties stimuleren door samen met kennisorganisaties en CleanTech proefprojecten uit te voeren.
- Het plussenbeleid (verduurzaming veehouderij) van de provincie uitwerken binnen onze gemeente waarbij ruimtelijke kwaliteit en duurzaamheid de twee speerpunten zijn.

5.3. Kleine ondernemers

Het MKB is de motor van de economie. Kleine ondernemingen en familiebedrijven zorgen voor veel werkgelegenheid. Veel eigenaren steken naast ziel en zaligheid, meer dan het standaard aantal uren in hun onderneming. De concurrentie met grote ondernemingen en winkelbedrijven is soms een oneerlijke strijd. Wij willen de kleine ondernemers met een winkel helpen door een rustmoment in de week te creëren.

- Beperken van de winkelopeningstijden door openstelling op zondag pas vanaf 13:00 uur toe te staan.

5.4. Duurzaamheid en energie

Voor ons als CDA is rentmeesterschap een kernwaarde. We willen de wereld mooier doorgeven aan onze kinderen dan dat we haar hebben aangetroffen. Deze taak willen we lokaal invullen; dichtbij de inwoners, de gebruikers van energie. We willen overschakelen naar hernieuwbare energie (energietransitie) en het hergebruik van producten en grondstoffen (circulaire economie). Wij vinden dat we vanuit de samenleving zelf - via gedrag, houding en acceptatie - de energietransitie moeten bewerkstelligen, in plaats van dit van bovenaf op te leggen. Wij kijken naast bestaande vormen zoals zonne- en windenergie ook naar energievormen die aansluiten bij het plattelandskarakter van onze gemeente. Voorbeelden zijn CO2-neutrale gassen zoals waterstof, groen- of biogas. We nemen de Trias Energetica als leidraad: als eerste zetten we in op besparing, de tweede stap is duurzaam energiegebruik en de derde stap is efficiënt gebruik. Daarbij letten we nadrukkelijk op de impact die de verandering op de leefbaarheid heeft.

- Alle daken van gemeentelijke accommodaties voorzien van zonnepanelen.
- Nieuwe inzichten en technieken gebruiken om een nieuw en realistisch plan maken op weg naar een energieneutrale gemeente.
- De gemeente Lochem stimuleert de samenwerking van natuurlijke partners rondom groene energie zoals LTO, de netbeheerders, bedrijven in het Agri-food cluster.
- De gemeente Lochem neemt in haar aanbestedingen circulariteit als criterium op met als eerste stap het grondstofpaspoort zoals ontwikkeld door MVO Nederland.
- Projecten opstarten waar industrie en woningbouw onderling energie uitwisselen (bijv. stroomlevering of warmtedeling van bedrijven).

6. Samenwerkende Gemeente

De samenleving wordt steeds meer een netwerk van individuen, organisaties en bedrijven. De gemeente is verantwoordelijk voor haar wettelijke taken, maar heeft daarnaast invloed op veel meer. Niet alleen de overheid, maar ook anderen partijen proberen positieve ontwikkelingen tot stand te brengen. Wij vinden dat de gemeente als partner moet optreden om zo een gezamenlijk doel na te streven.

6.1. Inwoners centraal

Veel dienstverlening van de gemeente is bedoeld voor de inwoners. De wijze van werken moet dan ook gericht zijn op die inwoner. Dat betekent dat de gemeente duidelijke taal spreekt en goed vindbare informatie verstrekt, maar ook dat ze op de hoogte is van de verwachtingen van de inwoners.

De inwoner krijgt met de nieuwe omgevingswet meer plaats in het proces. De mening van de burger is belangrijk. Als de gemeente de inwoner vraagt om deel te nemen, dan moet ze ook de intentie hebben om vervolgens iets met die mening te doen.

- Ambtenaren de mogelijkheid geven om een voorlopig antwoord te geven binnen twee werkdagen.
- Een duidelijke website en digitale dienstverlening die aansluit bij de werkwijze van de inwoners. De gemeente Lochem moet gaan voor de beste website met bijbehorende apps op het gebied van dienstverlening.
- Maatschappelijke initiatieven verwelkomen en het startpunt laten zijn van gezamenlijk optrekken.

6.2. Gemeentelijke samenwerking

Gemeenten moeten complexe taken uitvoeren en samenwerken is een mogelijkheid om tot een beter resultaat te komen. Onze gemeente ligt op een kruispunt van regio's de Stedendriehoek, Twente en de Achterhoek. Dat levert veel verschillende mogelijkheden op en per keer moeten we een afweging maken. Daarbij is samenwerking in de richting van Zutphen een mogelijkheid, maar een fusie wordt nadrukkelijk uitgesloten. Wanneer heroriëntatie aan de orde is, zullen we nadrukkelijker de mogelijkheid van de Achterhoek verkennen.

- Samenwerking met Zutphen is altijd een mogelijkheid, maar een (ambtelijke) fusie met Zutphen niet.
- Bij gemeentelijke samenwerking vormt gelijkwaardigheid altijd één van de uitgangspunten.

6.3. Benaderbaar bestuur

In een tijd dat inwoners vaker het gesprek aangaan en zelf met ideeën komen, moet er bijzondere aandacht zijn voor de veranderende rol van ambtenaren, raadsleden en bestuurders. Een netwerkende of zelfs participerende overheid vraagt om een ander type bestuur. Bij een participerende overheid moeten bestuurders vanuit publieke doelen aansluiten bij inwoners en bedrijven die maatschappelijke waarde ontwikkelen. De gemeente moet vooral verbindend, samenwerkend en faciliterend optreden. Dit vraagt van de ambtenaren een open en verbindende houding die aansluiting zoekt bij het maatschappelijk initiatief. Inwoners krijgen meer te maken met de uitvoering dan met de ontwikkeling van beleid. Politiek blijft het aanspreekpunt over de kwaliteit van de uitvoering, ook als het door andere organisaties wordt uitgevoerd.

- Bestuurders en raadsleden moeten toegankelijk en benaderbaar zijn voor inwoners en vaker in de gemeente zijn om te horen wat er leeft.
- Het gemeentehuis gratis openstellen voor maatschappelijke bijeenkomsten die de samenhang bevorderen.
- Ruimte bieden aan maatschappelijke bijeenkomsten (werkmarkt, zorgmarkt, recepties, congressen) in het eigen gemeentehuis.
- Het loket Gorssel openhouden met ook de mogelijkheid om daar rijbewijs, ID-kaart en paspoort op te halen.

7. CDA Lokaal

7.1. Almen

- Met de komst van het museum STAAL zien we extra kansen voor Almen door rond het dorpsplein nieuwe ontwikkelingen te stimuleren en toe te staan.
- Het zwembad in Almen heeft aantrekkingskracht. Wij willen het zwembad ook voor de toekomst behouden.

7.2. Barchem

- Verenigingen krijgen te maken met extra kosten vanwege de privatisering van de sportaccommodaties. Wij vinden dat ze de middelen en kennis moeten krijgen om de benodigde taken, zoals onderhoud, uit te voeren.
- Barchem is een wandeldorp en dat willen we verder helpen uitdragen, zowel regionaal als landelijk. Dit is bijvoorbeeld gedaan door het promoten van de wandelvierdaagse bij de Nijmeegse vierdaagse.
- Samen met Barchem een verkeersplan opstellen om de verkeersveiligheid te vergroten in de woonwijken van het dorp.

7.3. Eefde

- Eefde heeft te maken met allerlei veranderingen rondom de infrastructuur. Voor ons is het van belang om bij al deze veranderingen steeds het draagvlak vanuit Eefde mee te laten wegen en een verandering zoveel mogelijk om te zetten in kansen.

7.4. Epse/Joppe

- Buurgemeente Deventer doemt steeds verder op aan de horizon bij Epse. Toegang naar de A1, uitbreiding bedrijventerrein, windturbines, geluid- en lichtoverlast. Wij willen dat de toegezegde groene bufferzone wordt uitgevoerd in de komende 4 jaar.
- Wij zetten ons in voor een beter aanzicht bij het binnenkomen van de gemeente Lochem, c.q. Epse.

7.5. Exel

- Voor Exel is bereikbaarheid een groot item. De mobiele dekking is vrijwel nihil. Wij blijven het benoemen tijdens overleg op provinciaal en landelijk niveau.
- Vitaliteit van het dorp is een aandachtspunt voor de komende jaren. Wij willen samen met het dorp een strategisch plan maken om vitale punten veilig te stellen en opzetten wat nodig is.

7.6. Gorssel

- Nieuwe bouwlocatie mogelijk maken binnen of tegen het dorp Gorssel.

- Samen onderzoeken wat de mogelijkheden zijn voor een multifunctionele accommodatie door het samengaan van meerdere accommodaties uit Gorssel. In samenwerking met de inwoners Gorssel het plan opstellen en uitwerken.

7.7. Harfsen

- Harfsen heeft net een nieuw dorpsplan met als uitgangspunt: we gaan samen positief en proactief werken aan de leefbaarheid. Wij staan hier volledig achter. De gemeente is partner als het gaat om uitwerking van het plan.
- Wij willen met Harfsen op zoek naar een manier waarop een (buurt)supermarkt bestaansrecht kan houden.

7.8. Laren

- Openbare wegen eenduidig inrichten om de veiligheid te verhogen. Daarbij zijn de wensen van inwoners en aangrenzende ondernemers van groot belang.
- Goedkope huur- en koopwoningen voor starters, alleenstaanden en ouderen.
- Het zwembad in Laren heeft de inzet van vrijwilligers nodig om optimaal te kunnen draaien. Dat maakt het zwembad kwetsbaar. Wij willen de samenwerking tussen de gemeentelijke zwembaden stimuleren om de levensvatbaarheid te verhogen

7.9. Lochem

- Bruisende Binnenstad: doorzetten van revitaliseren van de binnenstad. Daarbij is het historisch karakter een van de pijlers en is het plan dat gemaakt is met de ondernemers en inwoners het nieuwe uitgangspunt.
- Speciaal woningbouwproject voor de jongeren, starters of mensen met een kleine beurs. In gezamenlijkheid een programma opstellen waardoor de prijs zo laag mogelijk is.
- De Beemd in Lochem is belangrijk voor de jeugd en sportverenigingen in onze gemeente. Het zwembad willen we door verdere verduurzaming veiligstellen voor de toekomst.

7.10. Zwiep

- Verkeersveiligheid verbeteren door meer een dorpskarakter te geven. Samen met de inwoners aanpassingen van de hoofdstraat benoemen om de verkeersveiligheid te vergroten.
- Eigen promotie voor Zwiep en daarmee de toeristische trekpleisters en het uitgestrekte wandelgebied onder de aandacht brengen.